

Resmije Kryeziu

DEKORATAT, ÇMIMET, MIRËNJOHJET DHE FALËNDERIMET PËR ADEM DEMAÇIN

Vlera e një kombi matet me cilësinë e ruajtjes, ndër breza, të bijve të vet, të cilët, me jetën dhe veprat e tyre, kanë kontribuar në qenësinë fizike dhe shpirtërore të popullit që i takojnë. Populli shqiptar, i shtypur me shekuj, ka arritur të mbijetojë pikërisht falë pinjollëve të tij që ditën ta ndihmojnë të mos venitet ndërgjegjja e tij. Adem Demaçi ishte dhe është njëra nga figurat e shquara kombëtare që me nder qëndron përkrah të gjithë atyre që na bëjnë të mburremi me ta.

Adem Demaçi, me jetën dhe aktivitetin tij patriotik, na ndihmoi ta mundim frikën dhe si të pathyeshëm të ngrihemi kundër pushuesit. Pulsimet e tij nuk reshtën as atëherë kur ishte në kazamatet jugosllave. Ai edhe nga burgu 28-vjeçar rrezatoi qëndresë, e cila u shtri në të gjithë cepat, ku jetonin shqiptarët, duke u bërë simbol liridashjeje për breza. Qëndresa e tij e pashembullt e bindi dhe botën se ky burrë shqiptari vlen të jetë shembull edhe për popuj e tjerë, andaj e çmuan dhe e laureuan edhe në Evropë dhe në SHBA.

Pa dashur t'i numëroj të gjitha çmimet që me meritë iu dhanë Adem Demaçit, do të ndalem në ato më të merituarat, çmime, të cilat e radhisin Demaçin, birin e

nderuar të popullit shqiptar, në shoqërinë e të përzgjedhurve nga mbarë bota, të atyre që me jetën veprat e tyre i dhanë dritë dhe humanitet njerëzimit, duke u bërë kështu Promethe i kohës sonë.

Figura e karizmatike e Adem Demaçit, luftëtarit për lirinë e popullit të vet, intelektualit, shkrimtarit, edhe sa ishte në burg, kishte kaluar kufijtë e Ballkanit. Qëndresa e tij i kishte vetëdijesuar gati të gjitha qarqet demokratike të Evropës sa që edhe danezët e largët, duke dashur t'i japin përkrahje qëndresës titanike të Demaçit, më 30 maj 1984, Lidhja e Shkrimtarëve të Danimarkës e njoftojnë Demaçin se ishte zgjedhur Anëtar Nderi i këtij asociacioni intelektual.

Pas daljes nga burgu, Adem Demaçi, përmes intervistave të panumërta në media të shkruara dhe vizuale e bën të përbotshme, jo vuajtjen e tij personale, por pozitën e rëndë të popullit shqiptar në Kosovë. Këto valë informatash të së vërtetës e shqyen vellon?????? e heshtjes me të cilin regjimi fashist serb dëshironte t'ua zinte frymën shqiptarëve.

Në dhjetorin e vitit 1991, kur Jugosllavia po kallej nga soldateska serbomadhe, flakët e secilës, në fund të kësaj dekade të shekullit të njëzetë, do ta kaplojnë edhe Kosovën e robëruar, Parlamenti Evropian në Strasburg do ta laureojë Demaçin me çmimin **"Saharov"** për qëndresën 28-vjeçare në burgjet komuniste të Jugosllavisë dhe për humanitetin që kishte rrezatuar nga ai edhe pas lirimit nga burgu, duke u shndërruar kështu në një misionar të paqes dhe dashurisë ndaj njerëzimi.

Me rastin e marrjes së këtij çmimi prestigjioz, Adem Demaçi, në fjalën e tij falënderuese, mes tjerash thotë: ***"Në 'Librin e shenjtë' thuhet: 'E para është fjala'. Në kohën tonë mund të thuhet: 'E para është fjala e lirë' si***

hapi i parë dhe i domosdoshëm drejt demokracisë. Pa fjalë të lirë, s'ka dialog, pa dialog, nuk mund të zbulohet e vërteta, kurse pa të vërtetën, nuk ka progres".

Adem Demaçi, në secilën fjalë dhe vepër të tij, e kishte për bazë progresin. Adem Demaçi thotë: *"Fjala e lirë e shpartallon errësirën dhe çjerr të gjitha maskat. Të gjithë pushtuesit e puçistët punën e parë që e bëjnë është robëria e fjalës".*

Adem Demaçi, në tribunën e Parlamentit European nuk i kënaqej personalisht këtij nderimi të lartë. Ai edhe nga kjo tribunë evropiane luftonte për Kosovën dhe mbrojtjen e fjalës së lirë.

Duke shpalosur të vërtetën mbi masakrat, me të cilat regjimi militarist dhe fashist serb po e katandiste popullin kroat, Adem Demaçi, përmes këtij lamenti sikur po i parashikonte edhe tmerret që do të ndodhnin në Kosovë. Vizionariteti i tij fatkeqësisht u realizua. Kjo që po ndodhte në Kroaci, ndaj popullit të pambrojtur shqiptar në Kosovë do të përsëritej në fundshekullin e njëzetë.

Më 30 janar 1992 Asociacioni Ndërkombëtar i Edukatorëve për Paqe Botërore, me seli Mastin Lake, Station Huntsville, Alabama, Amerikë, ia akordon Adem Demaçit **Diplomën e nderit**, si njohje për shërbime të jashtëzakonshme ndaj komunitetit dhe për interesim të dukshëm për të gjithë njerëzit.

Adem Demaçi më nuk ishte vetëm i shqiptarëve, ai, tani ishte i gjithë botës. Tre vjet më vonë, Norvegjia, më saktësisht Universiteti i Oslos, ia akordon Adem Demaçit çmimin më të lartë tradicional të Universitetit **"Lizel dhe Lio Altenberg"**. Për ata që nuk e dinë se ç'është ky çmim, kam nderit të theksoj se ky çmim mban emrin e bashkëshortëve **Lizel dhe Lio Altenberg**, të cilët gjithë

jetën e tyre ia kushtuan luftës për të drejtat dhe liritë e njeriut, kudo që shkelën ato dhe për këtë arsye edhe e themeluan edhe Fondacionin, i cili mbështetet nga Universiteti Oslos dhe që në çdo vjet u ndahet personaliteteve të shquara në mbrojtje të drejtave dhe lirive të njeriut. Adem Demaçi, edhe kësaj radhe, me meritë është mes të përzgjedhurve nga Evropa, mes atyre që jetën ia kushtuan këtij misioni të ç lartë human.

Duke i përmendur çmimet dhe mirënjohjet evropiane dhe botërore, mund të krijohet bindja se Adem Demaçi është harruar nga vendi i vet, por jo, kurrë jo! Adem Demaçi, ky bir i denjë i popullit shqiptar, u nderua me meritë nga të dyja anët e kufirit administrativ të popullit shqiptar. Më 28 nëntor 1999, nga Qeveria e përkohshme e Komunës së Prishtinës u laureua me mirënjohjen "*Çlirimtari i Prishtinës*". Me shumë të drejtë iu dha kjo mirënjohje me këtë emërtim ngase Adem Demaçi, pa ekuivokë, ishte çlirimtar i shpirtit të njeriut të këtij trualli. Kjo liri edhe ishte hap i parë drejt lirisë së përgjithshme. Pasuan çmime dhe mirënjohje tjera. Secila prej tyre nisej nga vlerat që Adem Demaçi i kishte, vlera me të cilat frymëzonte shqiptarët e të gjithë brezave, që të mendojnë dhe luftojnë për liri dhe dinjitet njerëzor. Të gjithë ato, shoqata, bashkësi komunale, institucione të kulturës dhe organizata të luftëtarëve të UÇK-së shpreheshin njëzëri se si ishte vështirë të përkufizoheshin të gjitha vlerat me të cilat Adem Demaçi rrezatonte. Pastaj pasuan edhe një varg vlerësimesh sikurse janë dekorimi i Adem Demaçit nga Kuvendi i Republikës së Kosovës, më 27 nëntor 2010, Hero i Kosovës, por gjithashtu iu dha edhe titulli Doktor Honoris Causa – *Doktor Nderi*, që ia

ndau Adem Demaçit Universiteti i Prishtinës më 17 janar 2011.

Duke e nderuar Adem Demaçin ne e nderojmë veten tonë, prandaj të mos habitemi me të gjithë atë shumësi çmimesh, mirënjohjesh që për të vijnë nga anë të ndryshme. Në këtë kontekst edhe titulli Nderi i Shqipërisë bashkë me shtetësisë shqiptare që iu dha nga Presidenti i Shqipërisë Bamir Topi, ishte më shumë se nderim për Adem Demaçin, ishte vlerësim për gjeneratat e atdhetarëve shqiptarë. Çdo fjalë miradije që e themi sot dhe që do ta themi nesër për Adem Demaçin është fjalë e thënë për veten tonë, sepse në secilin prej nesh është Adem Demaçi; ai na bën më të nderuar, më të përkushtuar për njerëzoren dhe kombëtaren, prandaj me plot zemër ia dedikojmë falënderimin tonë sot dhe nesër.

